[2025] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 93:2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 18

ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 13192)

02 ਜਨਵਰੀ 2025

[ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ, * ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ 26.03.2018 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸੀਲ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਟੈਸਟਰ-ਐਸਆਰ ਦੀ ਵਸੀਲ, ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸਿਰਲੇਖ †

ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1925 – ਧਾਰਾ 63 – ਐਸਆਰ-ਟੈਸਟੇਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 1/4 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ - ਟੈਸਟੇਟਰ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਜੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ - ਉਸਨੇ 07.11.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ 08.11.2005 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ - ਉਕਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ / ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 07.11.2005 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਸੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਆਯੋਜਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ – ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਓਆਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਦੋ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਲੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਚਿਪਕਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ

---

* ਲੇਖਕ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਵਸੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਸੀਲੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਸੀ - ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ - ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ 'ਨਿਰਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ - ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਖਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ - ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਸਆਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਕੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਹਨ। [ਪਾਰਸ 11, 13, 14, 15]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਮੀਨਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2023) 9 ਐਸਸੀਸੀ 734;** *ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਸ਼ਰਨਬਾਸੱਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ* [2020] 6 ਐਸਸੀਆਰ 666: **(2021) 11 ਐਸਸੀਸੀ 277 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**

ਜਾਨਕੀ ਨਾਰਾਇਣ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਮੰਦੇਵ ਕਦਮ [2002] ਪੰਨਾ 5 ਐਸਸੀਆਰ 175: **(2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 91;** *ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਡਵਾਲ (ਐਲਆਰ ਜ਼ਰੀਏ ਮ੍ਰਿਤਕ)* ***ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ*** **5252, 2012; ਪੰਕਜਾਕਸ਼ੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਚੰਦਰਿਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।** [2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1018: **(2016) 6 ਐਸਸੀਸੀ 157 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.**

ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ, 'ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ'

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1925

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿਲ; ਵਸੀਲੇਦਾਰ; ਮਾਨਸਿਕ ਫੈਕਲਟੀ; ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ; ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ; ਇੱਛਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ; ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63

ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2024 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 13192

2015 ਦੇ ਆਰ. ਐਸ. ਏ. ਨੰਬਰ 1935 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 26.03.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਟੀ. ਵੀ. ਐੱਸ. ਰਾਘਵੇਂਦਰ ਸ਼੍ਰੇਅਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਇਤਰੀ ਗੁਲਾਟੀ, ਸਿਧਾਰਥ ਵਾਸੁਦੇਵ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਅਭਿਮਨਿਊ ਤਿਵਾੜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਲੀਜ਼ਾ ਬਾਰ, ਮਾਨਵ ਭੱਲਾ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਵਸਥੀ, ਸਿਧਾਂਤ ਸਰੋਹਾ, ਪ੍ਰਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਭਿਜੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਵਕੀਲ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ, ਜੇ.

1 ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ 26 ਮਾਰਚ 2018 ਦੇ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 1935 ਵਿੱਚ 26 ਮਾਰਚ 2018 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੀ ਵਸੀਲ, ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ 2 ਦੇ ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ', 'ਰੱਦ' ਅਤੇ 'ਰੱਦ' ਸੀ। ਉਹ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ

> "ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਵਿੱਚ "ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਕੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ? ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਲ, ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ?

---

1 1 2011 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 27, 5 ਸਤੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ (ਐਡਹਾਕ), ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਕੋਰਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ।

2 ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 282, 2006 ਦਾ ਫੈਸਲਾ, 24 ਫਰਵਰੀ 2011 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

2 ਤੱਥ, ਬੇਲੋੜੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

2.1 ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ (3) ਪਿੰਡ ਉਮਰਪੁਰਾ, ਖੁਰਦ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 40 ਨਹਿਰਾਂ, 3 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 1/4 ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਵਤ ਨੰਬਰ 7, ਖਟੌਨੀ ਨੰਬਰ 9, ਰੇਟ ਨੰਬਰ 9, ਕਿਲਾ ਨੰਬਰ 9/8 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ 10 ਨਹਿਰਾਂ ਅਤੇ 1 ਮਰਲੇ ਤੱਕ ਸੀ।

2.2 ਉਸ ਦੇ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। 5 ਉਸ ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ 8 ਨਵੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 19 ਨਵੰਬਰ 2005 ਦਾ ਹੈ।

2.3 ਉਪਰੋਕਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ; ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਰੂਪ ਲਾਲ ਨੇ 16 ਜਨਵਰੀ 2006 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਮਧੂ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨੂੰ 3 ਫਰਵਰੀ 2006 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਹੀਂ 98,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ।

2.4 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2006 ਦੇ ਨੰਬਰ 282 ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ (1) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੇ 1/4 ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ; (ii) ਕਿ 7 ਨਵੰਬਰ 2005 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਜਾਅਲੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸੀ; ਅਤੇ (iii) ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰਿਵਰਤਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2.5 24 ਅਪਰੈਲ 2006 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ, (ਏ) ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਵਸੀਅਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ; (ਬੀ) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (ਸੀ) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

---

3 ਜਾਂਚਕਰਤਾ

4 ਸੂਟ ਸੰਪਤੀ

5 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1

3.1 ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਮਹੱਤਤਾ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

> "10. ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 7.11.2005 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 8.11.2005 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦਾ ਮੌਤ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। 7.11.2005 ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦਾ ਦੌਰਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਕਤ ਦਿਨ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੋਹਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4. ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਬਿਮਾਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ:

> "16. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਲ ਐਕਸ.ਡੀ.1 ਨੂੰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇਸ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਬਾਕੀ ਉੱਪਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਜਗ੍ਹਾ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੂਨਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਆਖਰੀ ਦੋ ਤਿੰਨ ਲਾਈਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਓ, ਕਈ ਵਾਰ ਆਖਰੀ ਲਾਈਨਾਂ ਨੇੜਿਓਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟ ਹਾਲਾਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਲ ਐਕਸ.ਪੀ.1 ਇੱਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਪੰਨੇ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਅੰਤਰ ਹੈ. ਇਹ ਵਿਲ ਦੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਆਖਰੀ 1/3 ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ ਘਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਇੱਛਾ ਇਕ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲਿਖਤ ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਲ ਸਿਰਫ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸੰਕੁਚਿਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ:

(ਏ) ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਥਾਂ ਘਟਾਉਣਾ "ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ", ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਜਨਕ ਰਾਜ (ਡੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਸੀਲੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਜਾਨਕੀ ਨਰਾਇਣ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦੇਵ ਕਦਮ [6] ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਡਵਾਲ (ਐਲਆਰਐਸ ਰਾਹੀਂ ਮ੍ਰਿਤਕ) ਸੀ।

(ਬੀ) ਐਲਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰਿਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੰਕਜਾਕਸ਼ੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ।[8] ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਵਾਦ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

---

6 [2002] ਪੂਰਕ 5 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 175: (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 91

7 2012 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 5252

8 [2016] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1018: (2016) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 157

7. ਇੰਡੀਅਨ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ:

> **''63. ਗ਼ਰੀਬ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।**
>
> ਹਰੇਕ ਵਸੀਲੇਦਾਤਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਪਾਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਸਲ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹਵਾਈ ਸੈਨਿਕ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ:-
>
> (ਏ) ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
>
> (ਬੀ) ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।
>
> (ਸੀ) ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ; ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
>
> (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਪੰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ: **ਏ** ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਹੈ। **ਬੀ** ਅਤੇ **ਸੀ** ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। **ਬੀ** ਅਤੇ **ਸੀ** ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ,

<u>ਸਥਿਤੀ 1:</u>

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ **ਏ** ਹੋਏ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

ਜਾਂ

<u>ਸਥਿਤੀ 2:</u>

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ **ਡੀ** ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦਾ ਹੈ **ਏ**;

ਜਾਂ

ਸਥਿਤੀ 3:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ **ਏ** ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ **ਏ** ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ; ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ, 'ਅਤੇ' ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਬੀ, ਸੀ, ਡੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਨੂੰ **ਏ** ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮੈਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8. ਵਸੀਅਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ **ਮੀਨਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।** [9] ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਨਬਾਸੱਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦੇਖੋ। 10 ਪਹਿਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> **"... 10.1.** ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ: ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਸੀ;
>
> **10.2.** ਇਸ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸੂਝਵਾਨ ਮਨ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਪਰਖ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ.
>
> **10.3.** ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ:
>
> (ਏ) ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਏਗਾ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਦਸਤਖਤ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ;
>
> (ਬੀ) ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ

---

9 (2023) 9 ਐਸਸੀਸੀ 734

10 [2020] 6 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 666: (2021) 11 ਐਸਸੀਸੀ 277

(ਸੀ) ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ;

(ਡੀ) ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ;

10.4. ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

10.5. ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ;

10.6. ਜੇ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

10.7. ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਣਦੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਉਪਲਬਧ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ;

10.8. ਜਦੋਂ ਵੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰੋਪੋਂਡਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਇੱਛਾ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਪੋਂਡਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਭਾਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;

10.9. ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਪਰਖ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਗੇ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਅਤੇ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ; ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ;

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

10.10. ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਮਨਘੜਤ, ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਦਿ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜੇ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਪੋਂਡਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਠੋਸ ਅਤੇ ਯਕੀਨਯੋਗ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ;

10.11. ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ "ਅਸਲੀ, ਜਰਮਨ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼" ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ "ਸ਼ੱਕੀ ਮਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ [ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਨਬਾਸੱਪਾ (2021) 11 ਐਸਸੀਸੀ 277]"। ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ "ਸ਼ੱਕੀ" ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ੱਕੀ ਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਅਸਥਿਰ ਦਸਤਖਤ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਮਾਗ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੁਭਾਅ, ਪ੍ਰੋਪੋਂਡਰ ਖੁਦ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਆਦਿ।

9. ਇਹ ਕੇਸ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੀਜੀ ਲੋੜ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ 'ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਾਰੇ।

10. ਸ਼ਬਦ 'ਦਿਸ਼ਾ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਂਬਰਿਜ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - (**ਏ**) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ; (**ਬੀ**) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; (**ਸੀ**) ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਜਾਂ ਲੱਭਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ; (**ਡੀ**) ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼; ਅਤੇ (**ਈ**) ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ.

11. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ (**ਡੀ**) ਅਤੇ/ਜਾਂ (**ਈ**) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਆਈ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

12. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟਾ ਜਨਕ ਰਾਜ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> "1. ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ। ਉਹ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਸੀ

ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ, ਜੋ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਸਲੀ ਚਾਚਾ ਸਨ, ਨੇ 7.1.2005 ਨੂੰ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਅਸਲ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਵਿਲ ਐਕਸ.ਡੀ.1 ਹੈ. ਇਹੀ ਗੱਲ ਡੀਡ ਲੇਖਕ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਵਿਲ ਐਕਸ.ਡੀ.1 ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜੋੜਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੇਰੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਵਿਲ ਐਕਸ.ਡੀ.1 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ..."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

13. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਓਆਰ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਲੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਜੋ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ (ਸੁਪਰਾ)** ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ 'ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼' ਦਾ ਪਹਿਲੂ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਢੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, "ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਂ ਵਸੀਲੇਦਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ..." ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਆਖਰਕਾਰ, ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ

ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਨੂੰ 'ਜਾਂ' ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥ 'ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ' ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ " ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ "ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਜੋਂ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਸਾਧਾਰਨ, ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ. ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਹੈ।

14. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਧਾਰਾ 63 (ਸੀ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ 'ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਸਟੇਟਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
15. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਤੁਰੰਤ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਂਝੀ ਰਾਮ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ.

ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ

†ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੈੱਡਨੋਟਸ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016